

Č. j. MF-22421/2026/3903-1, vypracováno dne 30. 4. 2026

Doplnění informace k evidenci nedoplatku na místním poplatku na osobním daňovém účtu a v účetnictví obce po předání nedoplatku k vymáhání obecnému správci daně

Informace je určena především pro správce poplatku, kteří spravují místní poplatky. Informace navazuje na metodickou pomůcku č. j. 32834/2025/2903, nazvanou „*Metodická pomůcka pro vymáhání nedoplatků obecným správcem daně*“.

Informace je z důvodu ucelenosti zpracovávané problematiky doplněna o podrobnější stanovisko k evidenci nedoplatku v účetnictví obce z hlediska konkrétního účetního zachycení souvisejících skutečností s předáním nedoplatku k vymáhání obecnému správci daně.

Cílem informace je upozornit na odlišnost v evidenci nedoplatku na osobním daňovém účtu dlužníka správcem poplatku a v účetnictví obce poté, kdy byl nedoplatek na místním poplatku správcem poplatku předán k vymáhání obecnému správci daně.

Část A – Evidence nedoplatku na osobním daňovém účtu (zpracováno odborem Správní činnosti Ministerstva financí)

V souvislosti s přijetím zákona č. 218/2025 Sb., kterým se s účinností od 1. 7. 2025 mění některé zákony v oblasti správy daní a působnosti Celní správy České republiky, bylo umožněno správcům poplatku předávat pohledávky na místních poplatcích k vymáhání obecnému správci daně, kterým je celní úřad.

Oprávnění předat nedoplatek na místním poplatku k vymáhání obecnému správci daně vyplývá z § 175 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění (dále jen „daňový řád“), podle kterého správce poplatku *může požádat o vymáhání nedoplatku, který je příjmem veřejného rozpočtu podle § 2 odst. 2 písm. b) daňového řádu, obecného správce daně.*

Jestliže správce poplatku požádá o vymáhání nedoplatku obecného správce daně, dojde podle § 162a odst. 1 a 2 daňového řádu současně s přechodem příslušnosti k výkonu správy vymáhání tohoto poplatku i k přechodu příslušnosti k jeho vybrání. Správce poplatku tím ztrácí svoji věcnou příslušnost ke správě placení nedoplatku, přičemž tyto kompetence získává obecný správce daně. V praxi to znamená, že správce poplatku není oprávněn předaný nedoplatek dále evidovat na osobním daňovém účtu dlužníka podle § 149 a násl. daňového řádu. Na osobním daňovém účtu proto musí vytvořit zápornou větu k předpisu místního poplatku. Stejně postupuje, pokud bylo k vymáhání předáno zvýšení poplatku. Jestliže byl nedoplatek před jeho předáním obecnému správci daně vymáhán daňovou exekucí, musí být vytvořena záporná věta též k předpisu souvisejících exekučních nákladů.

Jelikož žádost o vymáhání nemůže správce poplatku následně vzít zpět, znamená to, že nemůže nastat situace, kdy by předaný nedoplatek mohl být znovu zaevidován na osobním daňovém účtu dlužníka.

Evidence poplatků na osobních daňových účtech podle daňového řádu slouží zaznamenání vztahu mezi správcem poplatku a poplatkovým subjektem (dlužníkem). Nelze ji zaměňovat s postupy hospodaření s majetkem státu či účetnictvím obce.

Příjmy rozpočtu obce tvoří podle § 7 odst. 1 písm. e) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, příjmy z místních poplatků podle zákona o místních poplatcích. Podle § 257 odst. 1 daňového řádu platí, že *pokud správce daně spravuje daně, jejichž výnos náleží do jiného veřejného rozpočtu, než náleží účty, které spravuje, převede jejich výnos v souladu s rozpočtovým určením a ve lhůtách stanovených zákonem*. Z uvedeného je zřejmé, že ani v případě, kdy správce poplatku požádá o vymáhání obecného správce daně, neztrácí místní poplatek charakter daně a je v celém rozsahu příjmem rozpočtu obce, která místní poplatek obecně závaznou vyhláškou zavedla. Pokud obecný správce daně, kterého správce poplatku požádal o vymáhání nedoplatku na poplatku, tento nedoplatek od poplatkového subjektu vybere nebo vymůže, je povinen tento daňový příjem převést v souladu s § 6 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, příslušné obci. Převody jsou prováděny nejméně jednou měsíčně, přesahuje-li převáděná částka 500 Kč. Při převodu výnosu poplatku jsou obci sdělovány údaje o celkovém výnosu z (jednotlivého) místního poplatku za převáděné období, popř. další údaje ve smyslu § 257 odst. 4 daňového řádu.

Část B – Evidence nedoplatku v účetnictví obce (zpracováno odborem Výkaznictví státu Ministerstva financí)

Pohledávka z místního poplatku předaná k vymáhání celnímu úřadu je z účetního hlediska aktivem Celní správy, i kdyby byla současně de iure majetkem obce, což je také v souladu s definicí aktiva a pohledávky uvedené v návrhu nového zákona o účetnictví. Pohledávka je aktivem tehdy, pokud ji má účetní jednotka pod kontrolou jako ekonomický zdroj vyplývající z minulé události nebo transakce, přičemž předáním pohledávky k vymáhání celnímu úřadu obec (obecní úřad) fakticky ztrácí část této kontroly, zejména v oblasti jejího vybírání a vymáhání, které již poté náleží do působnosti celního úřadu. Tuto skutečnost je proto nutné promítnout i do účetnictví, a to právě postupem podle bodu 4.4.3. Českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 709 – Vlastní zdroje.

Současně ale platí, že obec má i nadále zejména právo na peněžité plnění z této pohledávky, a tato skutečnost je i nadále předmětem účetnictví obce, a to v podobě podmíněné pohledávky. Obec účetně vykáže pohledávku v okamžiku, kdy Celní správa danou pohledávku vymůže od dlužníka, a to vůči Celní správě. Naplnění této podmínky je tedy mimo možnost ovlivnění obcí, jde tedy o typickou podmíněnou pohledávku i z pohledu obecné klasifikace dle mezinárodního účetnictví. V kontextu výše uvedeného je proto podmíněnou pohledávku vhodné v souladu s § 49 písm. c) vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané

účetní jednotky, ve znění pozdějších předpisů, vykazovat na podrozvahové položce „P.I.3. Vyřazené pohledávky“.

Z hlediska rozpočtové skladby obec převedený peněžní příjem z místního poplatku od obecného správce daně zatřídí na příslušnou příjmovou položku rozpočtové skladby v rámci podseskupení 134 podle druhu místního poplatku. Z hlediska účetnictví, konkrétně ve výkazu zisku a ztráty příslušný výnos vykáže na položce „B.I.17. Ostatní výnosy z činností“.

Pro úplnost lze v této souvislosti upozornit též na skutečnost, že zmíněné pohledávky včetně souvisejících opravných položek jsou předmětem inventarizace, a je tedy nezbytné zajistit obousměrné předávání informací tak, aby mohla být řádně provedena inventarizace podle požadavků zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“), a vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, ve znění pozdějších předpisů, tedy předávání informací v kvalitativní úrovni odpovídající průkazným účetním záznamům.

Výše uvedený postup je v souladu s věrným zobrazením dotčených ekonomických skutečností podle § 7 aktuálního zákona o účetnictví.